

Tíðindi til føroyingar uttanlanda stuðla av tí føroysku sjómanskirkjuni.

Bíligari oljuframleiðsla á Johan Sverdrup-leiðini

Tað kann verða nógv bíligari at framleiða olju úr týdningarmiklu norsku oljuleiðini Johan Sverdrup enn upprunaliga mett. Í lýtuni liggur metingin upp á umleið 30 dollarar fyri tunnuna, sigur svenska Lundin Petroleum í roknskapi sínum fyri annan ársfjórðing.

Sostatt er prísurin lægri enn fráboðanirnar higartil um ein sokallaðan breakeven-prís upp á umleið 40 dollarar fyri tunnuna, sum bæði fyrstøðufelagið á leiðini, Statoil, og oljugreinarar hjá Wood Mackenzie hava roknað út.

Kreppan seinastu árin í oljuvinnuni við færri nýløgum hevur trýst prísirnar á útgerð og tænastráttur hjá teimum fimm oljufeløgum, ið eru felags um at útvinna Johan Sverdrup-leiðina, og sum sostatt kunnu feignast um lágu útreiðslurnar.

Lopið frá 40 til 30 dollarar fyri tunnuna hevur stóran týdning, um oljuprísurin heldur seg umleið teir núverandi 42 dollararnar fyri eina tunnu av norðsjóvarolju.

Partarnir hava boðað frá íløgum fyri umleið 108,5 mia. norskar kr. í fyrsta útbyggingarstignum á leiðini - umenn hetta talið kann gerast minni vegna sparingar.

Johan Sverdrup hevur tann fyrimunin, at talan er um eina sjáldsama stóra oljuleið, so roknað verður við høgum effektiviteti í framleiðsluni, ið væntandi fer at liggja millum 315.000 og 380.000 tunnur av olju um dagin, tá fyrsta stig koyrir við fullari meg.

Fyrsta oljan frá Johan Sverdrup væntast í 2019. Eigararnir eru fyrstøðufelagið Statoil (40,03 pst.), Lundin Petroleum (22,6 pst.), Petoro (17,36 pst.), Det Norske (11,57 pst.) og Maersk Oil (8,44 pst.).

Kelda: shippingwatch.dk

Antares.fo

Lønarniðurskurður hjá størsta norska frálandsreiðarinum

Størsta frálandsreiðarið í Norra lækkar lønirnar hjá starvsfólkum sínum um allan heimin. Men norsku sjófólkini eru í móti niðurskurðinum hjá DOF, skrivar offshore.no.

DOF roynir nú at avmarka útreiðslur sínar við at lækka lønirnar, sum er størsta útreiðslan hjá reiðarinum, ið er størsta frálandsreiðarið í Norra.

Tað skrivar offshore.no.

Starvsfólkini fleiri staðni kring heimin hava góðtikið ein lønarniðurskurð upp á millum 5 og 15 prosent. Men ikki øll vilja góðtaka eina slíka avtalu.

"Vit hava fingið ja til at lækka lønina á landi og fleiri staðni úti í heimi, men ikki frá norsku sjófólkunum. Tað eru vit sjálvandi vónsvikin av," sigur stjórin í DOF, Mons Aase, við offshore.no.

DOF hevur sløk 4400 fólk í starvi kring meginpartin av heiminum og rekur tilsamans 67 skip.

"Undirtøkan frá starvsfólkunum er partur av endurfíggingartilgongdini, sum fyrirtøkan nú hevur fingið í lag, og vit eru stolt av loyaltitunum, sum starvsfólkini vísa felagnum í tilgongdini," sigur fíggarstjórin í dótturfelagnum DOF Subsea, Marianne Møgster, við miðilin.

Fyribils er ikki greitt, um sjófólk, ið nokta at fara niður í løn, kunnu rokna við at verða sýgd úr starvi.

DOF stríðist eins og starvsfelagar sum Havila og Solstad við eini endurskipan og bjarging av reiðarinum, sum hevur verið í fíggarligum trupulleikum, eftir stóra fallið í oljuprísinum og kreppuna, sum síðani rakti frálandsreiðarið. Havila hevur eins og nú DOF roynt at fáa undirtøku millum síni starvsfólk fyri einum lønarniðurskurði, men tað vildu meðarbeiðararnir ikki ganga við til fyrr í ár.

Kelda: shippingwatch.dk

Antares.fo

Ung skulu læra at seta og virða kynslig mørk

Sex krevur samtykki er boðskapurin í breiðum samstarvi, sum skal læra ung at virða kynsligu mørkini hjá hvørjum øðrum

- Sex uttan samtykki er brot á kropsliga sjálvræði hjá tí einstaka.

Tað er boðskapurin í einari lýsingaherferð, sum Amnesty International, Føroya Politi, Fólkaheilsuráðið og Sig frá undir Almanamálaráðnum hesa vikuna.

- Týðningarmikið er at fáa ung at vera tilvitað um at seta egin mørk og at virða mørkini hjá øðrum. Samstundis mugu foreldur og vaksin tora at taka hetta prátið við tey ungu, soleiðis at vit øll tora at tosa um sex og samtykki, siga fyrireikararnir í tíðindaskrivi. Upplysingarátakið hevur heitið “Sex krevur samtykki”, og átakið er skipað soleiðis, at stórar plakatir vera hongdar upp um landið. Tær verða at síggja við ítróttarøki, bussteðgístøð og onnur støð, har nógv fólk koma. Á facebook-síðuni Samtykki og á øðrum talgildum miðlum verða stuttir filmar at síggjar, har ungfólk siga frá. Samstundis verður heitt á fólk um at nýta hashtag #samtykki. Dimma.fo

Landsbankin rísur aftur

Nú er uppskot lagt fyri lógtingið, sum skal endurstovna tann landsbankan, sum undanfarna samgongan tók av. Saman við landsbankanum kemur eitt váðaráð, ið skal hava eyga við fíggjarkervi og samfelag til tess at fyrbyrgja fíggjarkreppur

Kristina Háfoss, landsstýriskvinna í fíggjarmálum, sigur í viðmerking til uppskotið, at føroyski landsbankin og váðaráðið skulu virka fyri fíggjarligum støðufesti í Føroyum.

- Føroyar eru raktar av fleiri fíggjar- og búskaparkreppum seinastu áratíggini. Tær hava kostað samfelagnum, fólkinum og vinnuni nógv, bæði tá ið ræður um fíggjarlig virði, trivnað, sjálvbjargni og fólkatal. Stig verða nú tikin at fyrbyrgja, at søgan endurtekur seg, sigur Kristina Háfoss.

Landsstýrið vísir á, at seinasta fíggjarkreppan staðfesti, at fíggjarligu eftirlitsstovnar vóru ov veikir og høvdu eftirlit við ov avmarkaðum viðurskiftum. Úrslitið varð, at flestu lond styrktu yvirskipaða fíggjarliga eftirlitið í samfelagnum. Tvørgangandi fíggjarlig váðaráð vóru eisini stovnað. Hetta var fyri at tryggja, at ymsu eftirlitini innan búskapin og fíggjarøkið ikki bert hava eftirlit við einstøkum stovnum ella úrvaldum økjum, men skulu so hvørt gera váðametingar fyri alt fíggjarkervið og samfelagið fyri at fyrbyrgja fíggjarkreppur í framtíðini og virka fyri at minka sveiggini í føroyska búskapinum.

- Landsbanki Føroya verður tí settur á stovn saman við Føroya váðaráði við tí høvuðsendamáli at virka fyri fíggjarligum støðufesti. Harumframt skal Landsbanki Føroya virka sum óheftur, almennur fíggjarstovnur og greiningarstovnur og vera skrivstova hjá Føroya váðaráð. Føroya váðaráð verður stovnsett sum sokallaður makroprudentiellur myndugleiki í Føroyum, sigur Kristina Háfoss, landsstýriskvinna í fíggjarmálum.

Dimma.fo

Landsbankin kann skeikla kappingina um fígging

Tað kann seta spurnartekn við trúvirði á ráðgevingini og kann órógva kappingina um fígging, um Landsbankin fær loyvi at geva kommunum og stovnum lán, sum uppskotið leggur upp til Føroya Arbeiðsgevarafelag og Felagið Peningarstovnar eru ímóti, at ein komandi Landsbanki Føroya skal kunna virka sum fíggjarstovnur hjá kommunum og stovnum. Tað kemur fram í hoyringssvarum til uppskotið um at endurstovna Landsbanka Føroya.

Í uppskotinum verður lagt upp til, at Landsbanki Føroya kann veita kommunum og stovnum fígging. Men hetta fer at ávirka kappingina á fíggjarmarknaðinum, halda bankarnir og arbeiðsgevararnir í Føroyum.

- Tað kann ikki vera rætt, at ein almennur stovnur, sum skal hava eftirlit við fíggjarkervinum, eisini skal vera virkin í kappingini um at veita fígging, sigur Árni Ellefsen, sum stjóri í BankNordik og formaður í Felagnum Peningastovnar.

Føroya Arbeiðsgevarafelag vísir somuleiðis á, at tað er óheppið at sami stovnur, sum skal gera váðagreiningar av fíggjargeiranum samstundis er ein av stóru aktørunum á marknaðinum og kappast við fíggjarstovnar.

- Tá er lætt at seta spurnartekn við óheftni í ráðgevingini hjá landsbanknum, sigur Marita Rasmussen vegna Føroya Arbeiðsgevarafelag.

Samstundis fer tað at skeikla kappingina á privata fíggjarmarknaðinum, um Landsbankin fer at veita kommunum og stovnum lán.

- Stórir vandi er fyri, at kappingin millum alment og privat kann vera skeiklað, tá landið í verleikanum nýtir sínar ognir og peningastreym sum trygd fyri at fáa eina betri rentu til eina kommunu ella ein grunn, sigur Marita Rasmussen.

Dimma.fo

03.08.2016 - 22:02

- Eg ætli mær at spæla nógvar av mínum bestu sangum fyri føroyingum, sigur Cliff Richard, sum hevur konsert á Summar Festivalinum hóskvøldið

Tað er ein Cliff Richard í toppformi og sera góðum hýri, sum er komin til Føroya í dag. Cliff lendi í privatflogfari í Vágum seinna partin, og í kvøld tekur hann sær av løttum.

- Tað er deiligt at vera í Føroya. Umsíðir fá eg møguleikan at vitja tykkara vakra land, og eg gleði meg sera nóg til at spæla konsert her, sigur Cliff Richard.

- Fólk kenna nógvar av mínum sangum, og eg haldi, at mann skyldar fólk at spæla kendar sangir á slíkari konsert, so eg ætli mær at spæla nógvar av mínum bestu sangum fyri føroyingum, sigur Cliff Richard.

Cliff Richard hevur verið virkin sum tónleikari síðani 1950'ini, og hann hevur spælt ymisk sløg av tónleiki – popp, rock 'n roll og eisini gospel. Hann ætlar sær at tríva í sangir frá teimum ymsu tíðarskeiðunum.

- Eg havi hoyrt, at føroyingar syngja væl við á konsertum, og tað dámar mær sera væl, sigur Cliff Richard.

Nógvir føroyingar kenna væl gospelsangirnar hjá Cliff Richard, og hóast hann vanliga ikki spælir gospelsangir á slíkum konsertum, ger hann eitt undantak í Føroyum, tí hann hevur fingið áheitan um tað. Sum tað skilst á lagnum, fer Cliff Richard at syngja vakra sangin Millennium Prayer á konsertini á Summar Festivalinum.

Konsertin við Cliff Richard verður á Vágsbøi í Klaksvík hóskvøldið kl 22:00.

Portal.fo

Stuðulin til hægri lestur hækkar

Rigmor Dam, landsstýrskvinna við kenslumálum, hevur lagt uppskot fyri ting um at hækka stuðulin til tey, sum taka hægri lestur ella styttri vinnulívsførleikagevandi útbúgvingar. Hartil fáa upphaldarar studning í 12 mánaðir, og eisini verður barnastuðulin til lesandi hækkaður.

Mánaðarlígi stuðulin til tey, sum taka víðarilestur hækkar við 500 krónum úr 3.815 krónum til 4.315 krónur sambært uppskotinum.

Stuðulin til næmingar á miðnámi verður framvegis 3.815 krónur, men fyri hesi er galdandi, at tey skulu kunna prógva at tey eru forsyrgjari ella hava útreiðslur av egnum bústaði. Lesandi, sum búgva heima frá 1.838 krónur um mánaðin.

Eisini verður skotið upp, at barnastuðulin verður hækkaður við 66 krónum um mánaðin, úr 944 til 1.000 krónur.

Eisini verður skotið upp, at einsamallir upphaldarar fáa lestrarstuðul allar 12 mánaðirnar í árinum. Onnur fáa sum nú, bert stuðul í 11 mánaðir.

Uppskotið kemur at kosta landskassanum 6 milliónir krónur, kemur fram í uppskotinum, sum eftir ætlan kemur í gildi á nýggjárinum.

Portal.fo

OL tjóvstartar í dag

Hóast olympisku leikirnir í Rio de Janeiro í Brasil ikki verða settir fyrr enn leygardagin, so byrja olympisku kappingarnar so smátt longu í dag.

Tað er olympiska fótboldskappingin, sum byrjar nakrar dagar áðrenn sjálvu leikirnir. Serligt við fótboldskappingunum er eisini, at tær ganga fyri seg kring alt landið, og ikki sum restin av leikunum eru tengdir at økinum í og kring Rio de Janeiro.

Bert kvinnudystir verða spældir í dag. Og tað verða svensku kvinnurnar, sum fáa heiðurin at spæla fyrsta dystin, sum byrjar klokkan 17 okkara tíð. Dysturin verður spældur á olympiska leikvøllinum í Rio millum Svøríki og Suðurafrika.

Í morgin verða fleiri fótboldsdystir fyri bæði kvinnur og menn. Eitt nú skal danska manslandsliðið spæla móti Irak í brasilska høvuðsstaðnum, Brasilia, meðan svensku menninir skulu royna seg móti Kolumbia í Manaus í Amazon landspartinum.

Wenders hugtikin av at filma í Føroyum

03.08.2016 - 12:54

Tíðindi > List > Filmslist

Seinastu upptøkurnar til Hollywood filmin, Submergence, vórðu gjørdar í gjárvøldið, og sambært teimum, ið hava staðið fyri upptøkunum, hevir alt hilst sera væl.

- At filma í Føroyum var ein dreymur, ið gjørdist veruleiki, sigur filmsleikstjórin, Wim Wenders.

- Oyggjarnar eru so sera flottar, ljósið er einastandandi, og føroyingar eru fyrkomandi og gávumildir. Eg havi torført við at skilja, hvussu tað ber til, at hetta er fyrsti stóri altjóða filmurin, ið hevir uppdagað hetta grøna paradís.

Uttanríkis- og vinnumálaráðið hevir latið pening til verkætlanina við tí fyri eyga at menna føroysku filmsvinnuna. Uttanríkis- og vinnumálaráðið fær atgongd til ymiskt tilfar frá filminum, sum kann brúkast í arbeiðinum at marknaðarføra Føroyar, umframt at fólk úr føroysku filmsvinnuni hava havt leiklutir í verkætlanini. Mett verður, at Submergence kann gerast ein góð royndarverkætlan í mun til at menna skapandi vinnur í Føroyum.

Visit Faroe Islands hevir samskipað filmsverkætlanina í Føroyum og hevir saman við Atlantic Airways, Hotel Hafnia og Hotel Føroyum veitt fíggarligan stuðul. Filmsvinnan í Føroyum hevir tikið sær av tí praktiska arbeiðið í samband við upptøkurnar.

Guðrið Højgaard, stjóri í Visit Faroe Islands, sigur, at filmsupptøkurnar í Føroyum hava ómetaliga stórt PR-virðið, tá talan er um ein so stóran Hollywood film.

- Ein stórur partur av arbeiðinum hjá Visit Faroe Islands er at kunna heimsborgarar um, at vit yvirhøvur eru til og vísa á okkara áhugaverda land, sigur Guðrið.

- Vit á Visit Faroe Islands hava nú í nøkur ár arbeitt við at fingið altjóða filmsverkætlanir til Føroyar og eg gleðist tí sjálvandi um, at tann fyrsta stóra filmsverkætlanin nú er komin á mál.

Eftir ætlan hevir Submergence frumframsýning á Cannes festivalinum í mai 2017.

Portal.fo

Bretar undir umfevndi oljuleiting sunnan fyri Føroyar

03.08.2016 - 13:29

Oljan >

Bretskir myndugleikar hava sett hol á eitt vónandi spildurnýtt kapitul í oljuleitingini á Atlantsmótinum, eitt nú á leiðunum nær Føroyum. Endamálið er at finna stórar nøgdir av olju og gassi, sum liggja goymdar í undirgrundini og harvið fáa gongd á aftur oljuhjólina í Stórabretlandi. Herfyri varð kunngjørt, at latið verður upp fyri 29. leitiútbjóðingini eftir olju og gassi í trimum økjum á bretska landgrunninum. Eitt av hesum økjum er sokallað "frontier" øki, tvs. meira fjarskotnar leiðir, har lítil ella eingin leiting hevir verið fyrr. Her er talan um sokallaða Rockall Trough økið, í Rockall rennuni og økini nærhendis tvs. vestan fyri Hebridurnar. Tey nýggju leitiloyvini, sum latið er upp fyri, liggja heilt upp at føroyska markinum har suðuri og tí hevir henda leitiútbjóðing eisini stóran týðning fyri framtíðar føroyska oljuleiting. Tess størri leitivirksemi í grannalagnum, tess størri møguleiki er at fáa nýggja vitan um alt økið tvs. eisini føroyska undirgrund.

Fyri at skapa nýggjan áhuga fyri leiting í bretska øki, nú bara heilt fáir leitibrunnar eru boraðir seinastu árinum, hevir bretska stjórnin av álvara tikið seg saman og sett sær fyri at skapa eitt gott og áhugavert grundarlag fyri eini væleydnaðari leitiútbjóðing. Fyri at røkka málinum hevir stjórnin tikið tað heilt óvanliga stigið sjálv at fígga tvær seismiskar verkætlanir. Tann fyrra eru longu gjørd, meðan tann seinna er í gongd í løtuni. Seismikkur verður skotin í stórum parti av Atlantsmótinum og her eisini tætt upp at føroyska markinum. Seismikkurin verður so latin oljufeløgnum ókeypis. Her er talan um nærum eina hálva milliard krónur, sum stjórnin hevir sett av til seismikk. Við hesum vónar hon, at áhugin fyri at bora á bretska landgrunninum aftur fer at vaksa. So mikið stórur hevir áhugin verið fyri at fáa nýggju seismisku dataini, at meira enn 3000 ferðir varð farið inn á síggja ókeypis datapakkan hjá bretska oljumyndugleikunum. Seinna kanningin verður gjørd av feløgnum Western og PGS, sum bæði eisini eru kend frá kanningum á føroyska landgrunninum. Sum skilst verður seismikkur eisini skotin inn á føroyska øki, har hetta gerst neyðug og ber til.

Í sambandi við kunngerðinga av útbjóðingini boða myndugleikarnir, OGA (Oil and Gas Authority) frá, at treytirnar fyri at fáa leitiloyvi verða gjørdar nógv lagaligari enn fyrr. M.a. verða útreiðslurnar hjá oljufeløgum at gjalda fyri leitiøki minkað við upp til 90% í onkrum førum. Eisini verða krøvini til arbeiðsskráir gjørd nógv meira lagalig. Og lagt verður eisini upp til, at oljufeløgini kunnu skipa sínar arbeiðsskráir saman við OGA. Hetta verður gjørt fyri m.a. at skapa møguleikar fyri, at ymisk oljufeløg, sum hava ymisk loyvi, kunnu gera kanningar saman og eisini bora saman, har hetta er skilagott. Hetta

er ein liður í royndunum hjá bretskum myndugleikum at gera leitingina meira effektiva og harvið kunna lækka kostnaðarstöðið. Uttan iva eisini nakað, sum fýroyskir myndugleikar kunnu læra av og fáa íblástur frá, nú teir eru farnir undir at fyrireika eina komandi útbjóðing í næsta ár. At hesi kollveltandi stig nú verða tikin frá bretska myndugleikunum kemur eftir, at teir ásanna, at tað ongantíð hevur verið leitað so lítið eftir olju og gassi á bretska landgrunninum í 45 ár. Oljufeløgini hava minkað munandi um sínar leitiútreiðslur orsakað av lágu oljuprísunum. Tí má okkurt serligt gerast.

At myndugleikarnir nú velja at figgja seismikk og minka um krøvini til oljufeløgini – heldur enn at sita hendur í favn og bíða til betri oljuprístíðir - er m.a. av teirri orsök, at serfrøðingar eru sannførdir um, at stórar nøgdir av bæði olju og gassi liggja goymdar í undirgrundini. Hóast Norðsjógvurin og økið vestan fyri Hetland verða mett at vera "gomul" oljuøki, so verður kortini hildið, at olja og gass til eitt virði uppá 200 milliardir pund finst í undirgrundini. Og ein stórur partur av hesum ríkidømi liggur beint hinumegin fýroyska markið fyri eystan og sunnan!

Tey trý nýggju leitiøkini, sum nú verða latin upp til leiting, eru umframt økið vestan fyri Hebridurnar (Rockall Trough, Rockall rennan), eitt øki í miðara partinum av Norðsjónum tætt landi og síðani eitt øki eystan fyri Hetland.

Útbjóðingin, sum lat upp 25. juli, verður opin til 26. oktober í ár. Íalt verða 1261 leititeigar bodnir út. "Vit viðganga, at stóðan á marknaðinum ger tað rættiliga torført at fara undir eina útbjóðing júst nú, men vit hava sett okkum fyri og sum mál at gera hesi økini áhugaverd fyri leiting," sigur Andy Samuel, stjóri í OGA.

"Kombinatióin av fyri fyrstu ferð nakrantíð at lata oljufeløgnum ókeypis seismikk og gera treytirnar fyri leiting meira lagaligar og liðiligar haldi eg er skilagóð og eigur at gagna oljufeløgnum, sum vilja vera partur av hesum. Hetta er eisini úrslitið av einum sera góðum samstarvi millum myndugleikar og oljuvinnuna."

Bretar hava leitiumfør á hvørjum ári. Seinasta útbjóðingin, tann 28., var í fjør og varð sera væleydnað. 29. útbjóðingin er júst latin upp, og so stendur tann 30. útbjóðingin fyri framman, og sum tað ljóðar fer hon helst eisini at fevna um øki eystan og norðanfyri fýroyska markið. Seismikkurin, sum verður skotin nú, er m.a. ætlaðar at vera partur av grundarlagnum undir hesi útbjóðingini í 2017. Har skilst, at seismikkurin fer eisini at verða skotin inn á fýroyska landgrunnin við loyvi frá fýroyskum myndugleikum, sum helst síggja henda seismikk at koma væl við í framtíðar leiting við Fýroyar eisini. Í lýtuni eru tey á Jarðfeingi annars í gongd við at fyrireika komandi útbjóðingina. Henda fer so eisini at vera partur av kunningini á fýroyska básinum á stóru oljumessuni í Stavanger í næstum.

Portal.fo

Kári P. Højgaard vil hava greinaðan floksstuðul úr Danmark

03.08.2016 - 17:13

Tað hevði verið áhugavert at fingið greinað hvat stuðulin til fýroysku politisku flokkarnar í sambandi við fólkatingsval kann nýtast til, heldur Kári P. Højgaard, løgtingsmaður fyri Nýtt Sjálvstýri, sum í tí sambandi hevur biðið ríkisumboðið greiða frá galdandi reglum í sambandi við stuðulin.

Í viðmerkingunum til fyrispurningin skrivur Kári P. Højgaard, at tað er áhugavert at vita í hvønn mun stuðulin rindar fyri útreiðslurnar í sambandi við fólkatingsval, men eisini um stuðulin er ætlaður til at rinda aðrar útreiðslur, ið ikki hava beinleiðis tilknýtið til valið.

Harumframt vil løgtingsmaðurin eisini vita, um hvørt neyðugt er at sækja danska Innanríkisráðið eftir stuðlinum, ella um hann kemur av sær sjálvum.

At enda vil Kári P. Højgaard vita, hvussu nógv fýroysku flokkarnir hava fingið útgaldið um árið síðan 1998.

Portal.fo

Brexit: Framvegis ikki skotsk undirtøka fyri loysing frá Stórabretlandi

03.08.2016 - 18:17

Tíðindi > Uttanlands - ES

Ein nýggj kanning frá YouGov vísir, at hóast Stórabretland hevur atkvøtt fyri at taka seg úr ES samstarvinum, so er framvegis ikki undirtøka millum skotar at taka seg úr Stórabretlandi.

Til fólkkaatkvøðuna um loysing frá ES var stórur meiriluti í Skotlandi fyri at vera verðandi í ES, og tí varð havt á loftið, at nýggj fólkkaatkvøða um skotska loysing var neyðug.

Nicola Sturgeon, formaður fyri skotska tjóðveldisflokkinn, SNP, vildi vera við, at úrslitið av ES fólkkaatkvøðuni gjørdi tað sannlíkt, at ein nýggj fólkkaatkvøða í Skotlandi um loysing lá fyri framman. Fólkkaatkvøða var í Skotlandi í 2014 um at taka seg úr Stórabretlandi, har 55% atkvøddu ímóti loysing, men fleiri vilja vera við, at fortreytirnar fyri teirri fólkkaatkvøðuni eru broyttar.

Men veljararnir hava ikki broytt meining stórvegis, vísir nýggja kanningin hjá YouGov. 53 prosent av teimum spurdu søgdu seg havt atkvøtt fyri at vera verðandi í Stórabretlandi, meðan 47 prosent høvdu atkvøtt fyri loysing.

Seinast YouGov gjørði tílíka kanning, var í mei mánaði, og tá søgdu 46 prosent seg hava atkvøtt fyri loysing.

Portal.fo

Lækkandi oljuprísir noyðir Maersk at umhugsa støðuna

03.08.2016 - 22:40

Oljuprísurin lækkar, og eitt fat av amerikansku lættoljuni WTI er hesa vikuna selt fyri niðanfyrri 40 dollarar. Hetta frøðir tey sum keypa bensin og olju, men er ein trupulleiki fyri tey sum framleiða oljuna.

Orsøkin til lækkandi oljuprísir er millum annað at ov nógv olja verður framleidd, og kinverjar keypa ikki so nógv olju.

Her fyri sá annars út til at oljuprísir fór at finna eina legu kring 50 dollarar fyri fatið, men mánamorgunin kavaði prísir og WTI-oljan fór fyri undir 40 dollarar bæði mánadagin og týsdagin. Í kvøld liggur prísir millum 40 og 41 dollarar fyri WTI-oljuna, og Norðsjóvaroljan Brent liggur í kvøld um 43 dollararfyri fatið.

Mads Hemmingsen, stjóri fyri handli hjá Global Risk Management, sigur í samrøðu við Berlingske Tidende at tað er eingin ivi um at tað í løtuni er meir enn nokk av olju á goymslu.

- Samstundis er vøksturur í eftirspurninginum ikki serliga hugaligur, tí vit eru í eini støðu har øll vita at tað er ivaleyst til av olju. Spurningurur er hvat tað kostar at fáa oljuna upp út jørðini, sigur Hemmingsen.

Tað einasta ein við vissu kann siga er at oljuprísir ikki hevur nakra fasta legu, og sveiggjar nógv.

Oljuprísirur leggur eisini trúst á nógv oljufeløg. Millum hesi eru Maersk Oil og Dong.

Íløguserfrøðingurur hjá Nordea, Per Hansen, sigur við Berlingske at oljuprísirur ger at fleiri feløg noyðast at umhugsa hvat sum skal gerast.

Við einum oljuprísir sum liggur millum 40 og 45 dollarar fyri fatið, so er tað tað sum millum annað Maersk Oil má hava fyr at hava eitt sindur av vinningi burturúr framleiðsluni. Tí eigur Maersk nú av álvara at umhugsa um fyrirætlan skal selja oljuogirnar, ella um nýggjar íløgur skulu gerast um tey rokna við at prísirur hækka innan rímuliga tíð, sigur Per Hansen.

Oljan.fo

Seta Hoyvíkssáttmálan úr gildi sum lóg

Landsstýrið fer at leggja fyri lögtingið lógaruppskot um at seta úr gildi "løgtingslóg nr. 66 frá 18. mai 2006 um at seta í gildi Hoyvíkssáttmálan".

Sambært ólavsøkurøðu løgmanns, so hevur uppskotið einans til endamáls at seta Hoyvíkssáttmálan úr gildi sum lóg í Føroyum. Orsøkin er, at mett verður, at sáttmálin er implementeraður í aðrari lóggávu – og tí hevur lógarbrotytingin ongan týðning fyri sáttmálaviðurskiftini millum Føroyar og Ísland og tær altjóða rættarlígu bindingar, sum eru galdandi millum londini sambært nevnda sáttmála.

In.fo

- Hesselberg skomm fyri donsku rættarskipanina

Í gjár skrivaði in.fo, at ein av limunum í Sea Shepherd, Jessie Treverton, er komin til Føroya, tí at hon vil gera krav upp á skjóttgangandi bátin, ið Sea Shepherd upprunaliga eigur, MV Spitfire, sum varð tikin frá felagsskapinum í 2014, tí at báturur rak nakrar grindahvalir út á opið hav, sum vóru nærhendis Føroyar. Jessie Treverton var ein av trimum Sea Shepherd-limum, ið var umborð á bátinum, tá ið hendan gerðin varð framd. Hon og hini bæði umboðini blivu handtikin fyri brotsgerðina.

Jessie Treverton er komin til Føroya, tí at rættarsakin um bátin er blivin útsett fleiri ferðir. Og sambært firtna leiðaranum hjá Sea Shepherd, Paul Watson, so er rættarsakin enn einaferð blivin útsett. Hesaferð til 24. november seinni í ár.

Í einum Facebook-uppslagi skjýtur Paul Watson við skørpum eftir føroyska ákæranum, Lindu Hesselberg, sum hann ákærir fyri at seinka rættarsakina tilætlað. Sambært Paul Watson visti Linda

Hesselberg av ongunum, at Jessie Treverton var komin til Føroya. Tað var ikki fyrr enn eitt føroyskt fjølkmiðlafólk ringdi til Lindu Hesselberg, at hon gjørdist varug við støðuna, skrivar Watson.

Hetta fekk Lindu Hesselberg at skunda sær á politistøðina at fortelja Jessie Treverton, at rættarsakin verður hildin 24. november í ár, vil Paul Watson vera við.

Paul Watson skrivar víðari, at Linda Hesselberg fyrr í ár hevði sagt við Sea Shepherd, at hon bíðaði eftir einari rapport frá donskum djóralækna, sum skuldi staðfesta, um MV Spitfire hevði pínt hvalirnir við at reka teir út á opið hav - hetta er føroyska upphaldið um sakina.

Sambært Paul Watson fekk Linda Hesselberg hesa rapportina í januar, men tað hevur Sea Shepherd ikki hoyrt eitt orð um.

At enda dálkar Paul Watson Lindu Hesselberg til, tá ið hann skrivar:

Linda Hesselberg er ein skomm fyri donsku rættarskipanina, tá ið hon letur sínar egnu sannføringar um grindadráp fram um hennara skyldur og etisku ábyrgdir sum ákæri.
In.fo

Úttalar seg ikki um Paul Watson

Fyri løtu síðani skrivaði yvirmaðurin í Sea Shepherd, Paul Watson, eitt sera speiskt uppslag á sínari Facebook-síðu, har hann legði eftir ákæranum hjá føroysku løgrelgini, Lindu Hesselberg, fyri at tilætlað at hava seinkað eina rættarsak um skjóttgangandi bátin hjá Sea Shepherd, MV Spitfire. MV Spitfire varð tikin frá Sea Shepherd í september 2014, tí at báturin gjørdi seg inn á nakrar grindahvalir við at reka teir út á opið hav.

Nú er Jessie Treverton, sum var ein av teimum trimum, ið vóru umborð á MV Spitfire, tá ið grindin varð rikin burtur, komin til Føroya at gera krav upp á bátin. Jessie Treverton hevur fingið at vita, at rættarsakin ikki verður hildin fyrr enn 24. november í ár, og tað hevur fingið ilt í Paul Watson, sum fyri løtu síðani fór til knøttarnar. Sí leinki niðanfyrir:

Fyri løtu síðani varð Linda Hesselberg uppringd av in.fo, men hon vildi ikki úttala seg um nakað, sum Paul Watson skrivar á síni persónligu Facebook-síðu til viðhaldsfólk síni.

- Av prinsipiellum orsøkum vil eg ikki úttala meg um nakað, sum Paul Watson skrivar á sínari persónligu síðu, sigur Linda Hesselberg í stuttari viðmerking við in.fo.

MV Spitfire er framvegis í føroyskum hondum, so frægt sum vit vita.
In.fo

Eirikur Lindenskov 03.08.2016 (16:49)

Fakfeløg skulu sleppa at keypa Lív

Landsstýrið fór fyri meira enn 10 árum síðani undir eina tilgongd at einskilja P/F Føroya Lívstrygging. Landsstýrismaðurin í uttanríkis- og vinnumálum hevur sambært løgtingslóg nr. 59 frá 16. mai 2006 um at einskilja P/F Føroya Lívstrygging fingið heimild at lata 50% av partapeninginum til Ognarfelagið Lív og selja hini 50% av partabrøvunum í P/F Føroya Lívstrygging.

Partapeningurin er ogn landsins, og kunnu partabrøvini ikki avhendast, uttan fíggarlig heimild er fingin til vega. Felagið varð selt í 2011 til BankNordik, men keyparin valdi seinni at taka keypið aftur. Tá hetta var greitt, vísti ein samtøka av fakfeløgum áhuga fyri at keypa tey 50% til sama prís, sum undanfarni keyparin.

Tó vísti tað seg, at endaliga sòlan/avhendanin dróg út, og helt Fíggarjarmálaráðið tí, at tað var misvísandi, at inntøkan frá sòlu av P/F Føroya Lívstrygging stóð á Løgtingsfíggarlógini ár eftir ár, og at rættast var at taka játtanina av fíggarlógini og ístaðin fáa fíggarligu heimildina til vega, tá sòlan varð veruleiki.

Avtalað er millum Uttanríkis- og vinnumálaráðið og Ognarfelagið Lív, í samsvari við løgtingslóg nr. 59 frá 16. mai 2006 um at einskilja P/F Føroya Lívstrygging, at ognarfelagið fær 50% av partapeninginum í P/F Lív Holding uttan viðurlag.

Við Sp/f Fakfelag er gjørd avtala um, at felagið keypir 33,33% av partapeninginum í P/F Holding, og er avtalaði keypspeningurin kr. 23.333.333,33.

Yvirtøkudagurin er settur til 1. september 2016. Harumframt hevur Sp/f Fakfelag eftir avtaluni rætt og skyldu til at yvirtaka restpartapeningin á 16,67% fyri kr.11.666.66,67, sum í seinasta lagi skal verða framt 10 ár eftir yvirtøkudagin.

Hin 27. mai 2016 hava Tryggingareftirlitið og Tryggingarráðið góðkent Sp/f Fakfelag sum keypara, tó við ávísingum treytum, m.a. at Sp/f Fakfelag verður umskipað til P/F Fakfelag.

– Mælt verður til, at inntøka landsins frá sølu av parti av P/F Lív Holding, við aðrari eykajáttan, verður flutt í Búskapargrunn Føroya, skrivar Kristina Háfoss, landsstýrskvinna í fíggjarmálum í uppskotinum. In.fo

Eirikur Lindenskov 03.08.2016 (20:02)

Tjóðveldi fær hægsta stuðulin úr Danmark

Tjóðveldisflokkurin fær flestar pengar úr Danmark í ár at reka sítt politiska virksemi fyri. Tað fær flokkurin, tí flokkurin á seinasta fókatingsvali gjørdist størsti flokkur í Føroyum.

Málið um danskan stuðul til føroysku flokkarnar er nú reist á tingi. Kári P. Højgaard hevur sett fram ein fyrispurning til ríkisumboðsmannin um, hvussu nógvur pengar føroysku flokkarnir hava fingið síðani 1998.

Á Rás2 í dag undraðist Kári P. Højgaard á, at flokkar, sum siga ríkisstuðulin vera skaðiligan fyri føroyska búskapin, kortini glaðbeintir taka ímóti "blokkstuðlinum" úr Danmark til flokspolitiska virksemi í Føroyum.

Les eisini: <http://www.in.fo/news-detail/vil-hava-greidi-a-donskum-studli-til-foeroyskar-flokkar/?L=0&cHash=d4c75ffa0d21ab89a6644ed556930b74>Vil hava greiði á donskum stuðli til føroyskar flokkar

Enn eru roknskapirnir hjá flokkunum fyri 2015 ikki almannakunngjørdir. Men kaða vit í roknskapirnar fyri 2014, so síggja vit, at stuðulin til føroysku flokkarnar var soleiðis:

Sambandsflokkurin: 190.830 krónur
Javnaðarflokkurin: 129.960 krónur
Tjóðveldi: 121.850 krónur
Fólkaflokkurin: 118.050 krónur

Men hetta býtið er nú broytt eftir seinasta fólkatingsval, tá Tjóðveldi gjørdist størsti flokkur. Tí er hann nú tann flokkur, sum fær flestar pengar úr danska ríkiskassanum.

Atkvøðubýtið millum flokkarnar til seinasta fólkatingsval, sum var 18. juni í fjør:

Flokkur		%
Tjóðveldi	5.730	24,5
Javnaðarflokkurin	5.666	24,3
Sambandsflokkurin	5.500	23,5
Fólkaflokkurin	4.368	18,7
Framsókn	749	3,2
Miðflokkurin	605	2,6
Sjálvstýrisflokkurin	403	1,7
Uttanflokkaalisti	345	1,5

Leysliga mettt eftir hesum tølum fær Tjóðveldi ár umleið 155.000 krónur um árið úr ríkiskassanum floksstuðul.

Tilsamans fingið fýroysku flokkarnir í 2014 560.690 krónur. Um vit rokna hetta sum dagsvirði, so hava teir fýra stóru flokkarnir fingið umleið 10 milliúnir krónur úr danska ríkiskassanum síðani 1998 – um hetta varð javnt býtt millum flokkarnar, so einar 2,5 milliúnir í part.

Síðani 1998 hava teir fýra flokkarnir sitið so leingi á fólkatingi:

Sambandsflokkurin: 11 ár

Tjóðveldið: 10 ár

Javnaðarflokkurin: 9 ár

Fólkaflokkurin: 5 ár

In.fo

Endaði við javnleiki í Leirvík

Ein einsamallur dystur hevur í kvøld verið leiktur í næstbestu deildini hjá monnum.

Dysturin var í Leirvík, har næstbesta liðið hjá Víkingi tók ímóti næstbesta liðnum hjá AB.

Undan dystinum var trýstið á útiliðnum AB, sum helst skuldi hava trý stig, um teir skuldu gera sær vónir um at yvirliva enn eitt ár í næstbestu deildini. Teir høvdu undan dystinum átta stig upp til Víking á triðniðasta plássinum.

Men eftir dystin er munurin millum liðini óbroyttur. Dysturin endaði nevniliga við 1-1 javnleiki, sum eisini var hálvleiksstøðan í dystinum.

Tað var heimaliðið Víkingur sum legði seg á odda 1-0, tá verjuleikarin Hjalti Strømsten skallaði eitt hornaspark í netið. Men stutt áðrenn hálvleik javnaði Teitur D. Olsen fyri AB við góðum skoti.

Í seinna hálvleiki høvdu bæði liðini møguleikar fyri at fáa avgerandi málið í dystinum, har heimaliðið Víkingur tó hevði eina lítla yvirvág í spælinum.

Úrslitið ber tí við sær, at AB helst flytir niður í 2.deild komandi kappingarár, soleiðis sum støðan sær út nú.

In.fo

Fólkatingssessurin er fuglur á takinum

Tórbjørn Jacobsen tekur ikki støðu til, um hann fer at mæta á fólkatingi fyri Magna Arge, fyrr enn spurningurin verður aktuellur í fólkatinginum.

– Eg tími ikki at brúka tíð og orku uppá hatta vikariatið í Fólkatinginum. Til tað havi eg ov nógvar góðar og ringar royndir frá einum drúgvum politiskum lívi.

Tað sigur Tórbjørn Jacobsen, brogarstjóri í Runavík, sum allarhelst fær í boðið at røkja fólkatingssessin fyri Magna Arge, sum ætlar sær í farloyvi úr Fólkatinginum í heyst fyri at røkja løgtingssessin.

Magna Arge er varamaður fyri Høgna Hoydal, sum varð valdur í fólkatingið í juni í fjør. Tjóðveldi hevur, eins og Javnaðarflokkurin, gjørt av, at sami persónur ikki skal røkja fólkatingssess og løgtingssess. Tey næstu trý á listanum eru øll landsstýrisfólk, og tey kunnu ikki røkja sessin.

Annita á Fríðriksmørk er nummar seks á listanum. Men hon er forkvinna í tingbólki Tjóðveldis á tingi, og hon segði við in.fo fyrradagin, at hon tekur løgtingssessin fram um fólkatingssessin.

Sum nummar seks verða tað tí boð eftir Tórbjørn Jacobsen. Men hann kann ikki røkja sessin uttan loyvi frá Runavíkar kommunu, har hann er borgarstjóri.

– Appropos vikariatið á Fólkatingi, sum tit hava skrivað um, so kann, ikki tær at siga, nógva henda á politiska pallinum í 2-3 mánaðir, sum broytir hesa støðuna munandi, sigur Tórbjørn Jacobsen.

– Hesir leysu fuglarnir, sum nú sprakla og brestast á takinum á Christiansborg, bara av eini tilvildarligari viðmerking á Facebook hjá einum vikarierandi fólkatingsmanni, skapa ikki órógv í mínum politiska hugaheimi.

– Ein samgonga kann slitna, eitt politiskt óheppið landsstýrisfólk kann brúka hendan sessin sum ventil, fyri at sleppa út úr egnum ministeriellum ruðuleika og tað kann nú eisini vera, at viðmerkjarin, vikarierandi fólkatingsmaðurin, saðlar um og verður sitandi.

Tórbjørn Jacobsen ger tí greitt, at hann ikki tekru støðu til spurningin um fólkatingssessin fyrr enn Fólkatingsið er farið niður ígjøgnum listan av valemnum hjá Tjóðveldinum.

– Og ikki fyrr enn fólkatingsið av órannsakiligum orsøkum eventuelt steðgar hjá mær, tí at hini hava borið seg undan. Men sum sagt, í løtuni er spurningurin so mikið hypotetiskur, at ongin grund er til at taka eina støðu um, hvønn veg ein fuglur á takinum skal flúgva, er hann longu flogin, tá ið tað kemur til skarpskeringar, sigur Tórbjørn Jacobsen.

Næst á listanum eftir Tórbjørn Jacobsen er Ólúvá Klettskarð. Hon sigur við in.fo, at hon tekur av, um boð verða eftir henni. Men tann avgerðin verður at bíða eftir støðuni hjá Tórbjørni Jacobsen.
In.fo

Andlát

Uffe Vassard, Hune, Danmark, andaðist 31. juli, 68 ára gamal.

Jim Nón, Fuglafjørður, andaðist týsdagin 2. august, 74 ára gamal.
